

**РЕЙ БРЕДБЪРИ
ПРОЩАЛНОТО ТУРНЕ НА
ЛАУРЕЛ И ХАРДИ НА АЛФА
ЦЕНТАВЪР**

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2002

chitanka.info

Бяха мъртви от двеста години.

И въпреки това бяха живи.

Не беше възможно да пристигат тук, на Алфа Ц. Дванадесет, дванадесетата планета на Алфа, но въпреки това пристигаха.

Нямаше тълпи. На разсъмване тихомълком се бе формирала една конгрегация да освети чудото, генетичната игра, родена в погребалната катедрала, за да възроди смеха на далечните светове.

Предишната нощ имаше двадесет и четири часова филмова веселба с тези двама светци, завършила със сълзи от смях. След това двадесет хиляди фенове се изляха на космодрума на Алфа да гледат как специалният им кораб прогаря небето и възпламенява сърцата им.

Сега всичко потъна в мълчание.

Последваха технологични изригвания от театри на сенките, лазерни графити и египетски пушеци и огледала, когато спускателният кораб избухна в меланж от огън и дим, за да се преобрази в невероятния форд модел Т от 1925 година! Сгъваема кола с две лица върху диплите, едното широко, другото тясно, две лица, държащи шапките си и махащи диво.

Модел Т експлодира и се разпадна, а двамата отскочиха настрани и се втрениха в останките. Дебелият удари бомбето си в земята и извика:

— Поредната бъркотия, в която ме въвлече!

И добави:

— А аз не мога да те завлека никъде!

След това сред буря от смях те затичаха към града — наполовина погребално шествие, наполовина коронация.

ЗДРАСТИ, СТАН, ЗДРАВЕЙ, ОЛИ — изкрещяха телевизионните новини.

— Откога са живи? — попита барманът Уил Граймс.

— Не са. Бяха. По дяволите, сложно е да се обясни — казах аз, без да откъсвам очи от телевизора в бара.

— Да не са от онези медицински фокуси от края на двадесети век, с които народът живее по деветдесет и девет години?

— Не.

— Виртуална реалност? Оптични влакна и изпълняване на желанието?

— По-топло.

— Снаждане на ДНК за възкресяване на птеродактили, докато Върховният съд не снима животните и не ги прехвърли назад във времето?

— Ами... — започнах аз. — Имаше...

В същия миг Лаурел и Харди нахлуха, или се вмъкнаха в бара. Възклицания навсякъде. Оли огледа обстановката.

— Ние — обяви той — желаем двойна доза...

— Джин — каза Стенли.

— Именно — кимна Оли със затворени очи.

— Истински ли сте? — попита Уил Граймс.

— И още как! — Харди надутото се удари в гърдите.

— Нима не изглеждаме истински? — изписука Стан.

— По дяволите. — Уил Граймс наля питиетата. — Но как така сте черно-бели, като в онези стари ленти? Без никакъв цвят.

— Лесно като две и две — ухили се Стан.

Оли го прекъсна.

— Стига, Стенли! Сър, когато ни създадоха, си бяхме пълноцветни. Но народът каза — не! Това не са Стан и Оли! И така — хайде обратно в лабораторията за избелване и оттам — марш да падате от покриви...

— В славното черно-бяло — примигна Стан.

— Да! — възкликнах аз. — Кожите ви! Чиста светлина!

— Компютърна козметика!

— И все пак — запитах аз, — как стана така, че сте тук два века след вашата... кончина?

— Никога не сме умирали! — изпротестира Стан с тънкото си гласче.

— Благодаря, Стенли! Никога не сме живели и никога не сме умирали. Ние сме първи братовчеди на електрическата крушка, телефона, увеселителните паркове, безжичния телеграф, вакуумната тръба, телевизионния транзистор, ваксината на Салк^[1], вътрешноембрионалната сонда, разделянето на атома, разчитането на ДНК, факса, имейла и интернет! Един огромен Хъмпти Дъмпти на стената на лабораторията! С две думи — меле от побъркани учени, които не преоткриха динозавъра, а...

— Двама палячовци, преследвани от музикалната кутия по нанадолницето? — обадох се аз.

— Touche.

— Двама луди продавачи на коледни елхи, които разбиват цялата къща?

— Именно!

— Които гледат как горила в поличка на балерина танцува до леглата им?

— Това сме ние! — изписка Стан.

— И въпреки това сте живи?! — протестирах аз.

— Родени по необходимост. Сър, да сте чували за Самотата?

— Много отдавна. Излекуваха ме.

— Ние бяхме лекарството! — тържествуващо обяви Лаурел.

— Стенли, Стенли! Поредната простотия, сър. Та да продължа, имаше болест, наречена Самотата, която никой не беше успял да предскаже. При всички онези лабораторни тестове върху човешкото тяло, за влиянието на нулевата гравитация върху кръвообращението и не знам още какво, никой не се бе сетил да се запита за времето, пространството и отдалечеността. Как могат хората да оцелеят далеч от Земята и всички нейни корени, без нейното въздействие, десет или сто години? Космосът дом ли ще бъде, или лудница? Гостоприемство ли ще предложи, или затвор за тялото? Никой не знаел.

— Е, една тъмна сутрин на деветдесет светлинни години от Земята се случило масово събуждане. Един младеж започнал да плаче и не можел да спре. Защо? Защото Земята била далеч. Изчезнала, изпарила се, не било за вярване!

— Никой не бил планирал това. Ама че удар в диафрагмата на психологията.

— Риданията и плачът се разпространили. Плачът е заразен. Също като онези стари записи на смях, дето ги пускаха след Първата световна война. Народът слушаше и се смееше!

— Скръбта също е заразна. Самотата върлувала все повече и повече. Нощем всички погребвали загубените си мечти.

— Трябвало да се вземат мерки! Старите филми и ленти се оказали лекарството. Но те били като спиритически сеанси. Всички актьори в онези филми били мъртви още преди първата ракета да достигне Плутон. Не трябвали образи, а истински човешки същества!

— Така — продължи Оливър Харди — се родихме ние. Не прераждане, а раждане, забравете за истинското ни раждане и смърт.

Ние не сме Второ пришествие, а Първо действие. Бяхме завършени — плът от плътта, нервни окончания към неврони, ганглии към ганглии, ДНК-импланти, хромозоми, намерени в крипта на Глендейл и в гробница в Санта Моника, епидермално зрънце, най-чист електрически дъх — и *voilà!*

— Лаурел и Харди! — извиках аз.

— Именно! — засмя се Харди. — При първото ни появяване на Луната и водевилното турне на Главната сцена на театъра на Марс сълзите пресъхнаха. Хлипанията изчезнаха. Хората се смееха! Дватама със Стан не само излекувахме сутрешното и нощното прилошаване, но и направихме калифорнийските технически Франкенщайновци богати, защото смеейки се, цивилизацията реши да продължи Голямото разселване и да гарантира безсмъртието на човечеството! Лаурел? Харди? На бис! Простете самохвалството ми.

Майк извади нови чаши.

— Джин за всички — каза той. — Нека изясним нещата! Вие двамата живи ли сте?

— Не.

— Умрели ли сте.

— Не — каза Стан.

— Ние сме Невъзможните! — обяви Харди.

— Чакай малко — намесих се аз. — Стиснете ми ръката. Виждате ли? Не е невъзможно.

— Не — с престорена скромност каза Харди. — Вселената е невъзможна. Ние сме просто продължение на тази Вселена.

— Кажи му, Оли — изцвърча Стан.

— Благодаря, Стенли. — Оли докосна гърдите си с дебелите си пръсти. — Какво отговаряш, когато те питат дали вярваш в Дарвин? Да! В Ламарк? Да! В Стария завет? Да! Но как можеш да вярваш едновременно в Дарвин, Ламарк и Бог, който е казал „Да бъде светлина“? — Оливър Харди разгледа трите си пръста. — Защото... нито едно от тях не е доказано! Нито Дарвин, нито Ламарк, нито Старият завет! Е, защо тогава да не вярваме и в трите? Вселената създадена ли е била? Имало ли е Голям взрив? Не. Не е имало Сътворение. Невъзможната Вселена винаги е съществувала, на милиарди светлинни години наоколо, без начало, без край, във всички посоки, завинаги! Мили Боже, възкликвате вие. Трябва да се е

започнало някак. Не, отговарям аз. Тя винаги си е съществувала. Невъзможно?! Да. Заобиколени сме от невъзможни неща. Така че се размърдайте. Вие сте също толкова невъзможни, колкото сме и ние. Ние само изглеждаме малко по-странно, защото сме черно-бели!

— Направо съм сащисан — каза Уил.

— Сащисан е бил първият Папа на Сътворението преди десет милиарда милиарда милиарда години на несъществуване. Закачи този календар на стената, само дето няма стена.

— И какво? — запитах аз.

— И — помпозно продължи Оливър Харди — крайното заключение е, че ние никога не сме се раждали, никога не сме умирали, но въпреки това ни има. Каква страхотна прилика има между нас и Вселената!

— Точно така! — обади се Стан.

В този момент телевизорът в отсрещния край на кръчмата нададе остър писък и изпълни екрана си с цветове.

— Последни новини — разнесе се погребален глас. — Пристигнаха Вредителите!

— Вредителите ли? — учудих се аз. — Какво увреждат?

— Нас — удари се по гърдите Оли.

— Но защо някой ще иска да ви уврежда?

Всички вперихме погледи в телевизора. Пред хотела ни се беше струпала мълчалива тълпа, която сега влезе във фойето и пое нагоре към мецанина.

Множеството нахлу в бара, без да издаде нито звук. Очите им горяха, но чакаха с надеждата да открият филмовите неверници, библейските дегенерати, вмирисаната плът Христова. Имаха много имена за врага, но единствено тези бяха изписани на малките картончета, предавани от ръка на ръка.

Настъпи миг на паника. Страхувах се, че Стан и Оли ще бъдат разкъсани на целулоидни парченца. Но...

Лаурел и Харди изчезнаха.

— Какво стана, по дяволите?... — ахна Майк.

— Да, какво? — Претърсих празното пространство, а тълпата се изниза през другата врата на бара, като остави след себе си стотици листовки:

Долу дигиталните духове.
Нека мъртвите погребат умрелите.
ДНК Лазаре, умри!
Само Иисус е Второто пришествие.

Гледах листовките, докато тълпата с разочаровано мърморене си замина.

Лаурел и Харди се появиха отново.

— Как ти се сториха? — обади се Оливър Харди.

— Къде бяхте?

— Тук! — изписука Стан и рязко отметна перчема си. Лицето и тялото му изчезнаха, появиха се отново, пак се стопиха и отново изникнаха пред нас.

— Дигитална маскировка? — извиках аз.

— Почти — отговори Стан.

— Стенли — скастри го Харди. — Уважаеми господине, имали ли сте някога пластмасова линейка с картинки на динозаври?

— Да!

— И какво става, когато завъртите линейката?

— Динозаврите се надигаха, после се смаляха, изчезваха... Господи! Това ли сте вие? Как действате?

— Нещо подобно — обяви Харди. — Може да се каже, че сме отпечатани върху атмосферен лещовиден отвор. Погледнати отпред, ние сме цели. Погледнати отстрани — voila! — Харди изчезна и се появи, изчезна и се появи.

— Проклет да съм — каза Майк.

— Значи сега ви виждаме отпред, а тълпата ви е видяла отстрани?

— Да! Никога не сме пристигали, никога не сме си тръгвали. Никога не сме се раждали и никога няма да умрем. А сега за Вредителите. Защо им е да ни Увреждат нас двамата със Стенли?

— Защо?

— Защото тези Религиозни отмъстителни мразят, тъй като твърдим, че Вселената е невъзможна. — Оли разбърка джина си с пръст. — Казват, че Създателят е подпалил фитила на Големия взрив.

Но тъй като сме видели Вселената с големина милиарди светлинни години, двамата със Стан сме слепи, затова...

— Искат да ни Увредят. — Стан изписа името си във въздуха с носа си и направи заврънкулка.

— Както и Джийн Кели — важно продължи Оли, — Гарбо...

— Джийн Кели! — извика Майк. — Гарбо? Ниночка?!

— Гарбо се смее. Скоро ще дойде.

— А има ли много... — започнах аз, но смутено млъкнах.

— Има ли много други Лаурел и Харди ли? И да, и не.

— Едновременно?

— Защо не? Други Стан и Оли да се мотаят из космоса? Какво лошо могат да направят и десетина като нас?

— Но, но, но... — заекна Майк.

— Никакви „но“, драги ми господине. — Оли погледна бомбето си, сякаш бе някаква кристална топка. — При толкова много чакаща лекарството си меланхолия из всички светове трябва да има десетина Стан и Оли. Самотата може да завърлува отново и да засегне милиони.

— Зная... — каза Майк.

— Не знаете, драги ми господине, затова ще продължа. Когато скептиците ни питат, ние отричаме нашето ДНК родство. Ние сме единствените черно-бели духове, спуснали се от Лазаровия интернет.

— Като две грахови зрънца от шушулка! — додаде Стан.

— И все пак не мога да повярвам... — започнах аз.

— Не да повярвате, господине, а да знаете. Вземете за пример гъсениците и пеперудите. Нищо общо между тях, нали? Но в същото време са едно и също. А самият Живот на Земята? Как може мъртвата скала в първичния океан да бъде ударена от гръм и да оживее? Как може гръмотевичната буря да породи живот? Не знаем, казват учените. Просто е станало. Боже, малко наука! Така че, драги ми господа, ето ни и нас. Случили сме се. Без начало и без край. Наполовина гъсеници, наполовина нощни пеперуди.

— И още нещо — възкликна Стан. — Двамата с Оли ще живеем вечно.

— Вечно? — ахнах аз.

— Не е ли това, което винаги сте желаели още навремето? Когато правихме шоуто в Дъблин и всички крещяха: „Стан! Оли! Не умирайте“? Ето защо ще бъде така — завърши Стан с насълзени очи,

вперил поглед в годините напред. — Ще се върнем за нашето последно Прощално турне. Вписано е в договора ни, година след година, след година... — гласът му намаля до шепот, — ... завинаги.

— Завинаги — прошепна някой.

— Или вечно — жизнерадостно каза Оли. — Което се случи първо.

— А къде ще ходите оттук? — попитах аз.

— В това съзвездие има сума ти планети. Осем са обитаеми, на други седем има колонии. Множество Самотници чакат своите кумири да се покажат и да спасят цивилизацията. Но ето че пак почнах.

— Вие сте Христос без разпятие — тихо каза Майк. — Най-обичните интергалактични синове на Бог. Назарет без сълзи.

— Какво ли щяхте да кажете, ако ни познавахте каквито бяхме в действителност — каза Стан. — Оли два пъти по-надут, аз два пъти по-мълчалив.

— Не бих казал това! — извика Оли.

— Току-що го направих — каза Стан.

— Е — каза Харди и размърда пръсти, — трябва да кажем „тата“. Тази нощ клонът на ирландските сираци на Центавър организира гуляй. Двамата със Стенли трябва да водим Разрушителното дерби. Нали, Стенли?

— Никога ли не почивате, никога ли не спите? — попитах аз.

— При толкова много работа?

— Та-та.

— Чакайте — протегнах ръка аз. Ръкостисканията им, макар и черно-бели, бяха топли. — Ту-дум.

И двамата поеха с палячовски подскоци и залиталия към вратата.

През останалата част от нощта, изтрита от лазерните лъчи на Виртуалните реалности,

1. те срещнаха горила на потънал в мъгла мост над дълбока пропаст,

2. потънаха във водата с циментирани крака,

3. докато седяха завързани, чуха заканата на някакъв луд да им смени главите,

4. Лаурел прескочи дървена ограда. Харди, опитвайки се безгрижно да направи същото, я събори.

Естествено грандиозният финал беше как Оливър Харди, балансиращ на върха на стълба с огромна торта с горящи свещи, надутو уверен в достойнството си, прави само една грешна стъпка. С отчаян вик тортата и Оли бавно политат във въздуха, докато накрая се приземяват върху подредената маса, лицето на Оли е цялото в сметана, масата се чупи и тортата и Оли се стоварват на пода, полилеят и всички картини по стените също падат и накрая картините, полилеят, масата, тортата и Оли се оказват погребани под горящите свещи! А после! После картините скачат обратно на стените, полилеят на тавана, тортата възвръща формата си и се отделя от Оли, който полита нагоре и застава на върха на стълбата с торта в ръце, гледа надменно към всички нас с престорена скромност, сякаш ни казва „ето че пак почнах“, но този път без падане, без писъци! Гледай!

И ето че започна отново, черно-бял, винаги уверен, винаги подхлъзващ се, винаги падащ върху масата, наивни картини, полилей-гилотина.

Пандемониум от аплодисменти на Алфа Центавър.

— Но кога ще се върнете? — извиках им аз.

— Когато има най-голяма нужда от нас — каза Оли. — Когато започне Скръбта, когато дойде Самотата. А сега кажи вълшебните думи. Онези, които ги каза ченгето, когато не преместихме колата.

Стан и Оли зачакаха, докоснали шапките си.

— Оли, оправи си връзката — казах аз.

Оли си оправи връзката.

— Стан, оправи си перчема.

Стан отметна коса.

Поех дълбоко дъх и креснах:

— Разкарайте се оттук или ще ви глобя за блокиране на движението!

Като подскачаха, размахваха шапки и кършеха рамене...

Лаурел и Харди изчезнаха.

Плачът не спря до третия бомбайски джин.

[1] Американски бактериолог, разработил ваксината срещу детския паралич. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.